

روز دانش‌آموز ۱۳ آبان ۱۳۵۷

در حالی که انقلاب اسلامی مردم ایران به رهبری امام خمینی(ره) به روزهای سرنوشت سازی نزدیک می‌شد همه اقشار مردم ایران از زن و مرد و پیر و جوان، سعی در ایفا کردن نقش تاریخی خود و عمل به تکلیف الهی داشتند. در این میان دانش‌آموزان و نوجوانان شور و حال دیگری داشتند.

صبح روز ۱۳ آبان ۱۳۵۷، دانش‌آموزان در حالی که مدارس را تعطیل کرده بودند، به سمت دانشگاه تهران حرکت کردند تا صدای اعتراض خود را به گوش همگان برسانند.

این جوانان پر شور و خداجو، گروه گروه، داخل دانشگاه شدند و به همراه دانشجویان و گروه‌های دیگری از مردم در زمین چمن دانشگاه اجتماع کردند. ساعت ۱۱ صبح، مأموران، ابتدا چند گلوله گاز اشک‌آور در میان این جمعیت خروشان پرتاب کردند؛ اما، اجتماع کنندگان در حالی که به سختی نفس می‌کشیدند، صدای خود را رساتر کرده و با فریاد الله‌اکبر، لرزه بر اندام مأموران مسلح شاه افکندند. در این هنگام تیراندازی آغاز شد و جوانان و نوجوانان بی‌گناه، یکی پس از دیگری، در خون خود غلتیدند. در این روز، ۵۶ نفر شهید و صدها نفر مجروح شدند.

حضرت امام(ره) در پیامی به همین مناسبت فرمودند: “عزیزان من صبور باشید، که پیروزی نهایی نزدیک است و خدا با صابران است.” ایران امروز جایگاه آزادگان است، “من از این راه دور، چشم امید به شما دوخته‌ام.”

به خاطر گرامیداشت یاد و خاطره شهیدان دانش‌آموز، این روز در تاریخ انقلاب اسلامی به نام روز دانش‌آموز نام‌گذاری شده است.

پس از آن برخی کشورهای استعمارگر دیگر، این امتیاز نامشروع را بعثت ضعف حکومت های قاجاریه کسب کردند؛ اما، کاپیتولاسیون در سال ۱۳۰۶، تحت فشار افکار عمومی و فضای حاکم بر روابط بین‌الملل پس از جنگ اول جهانی لغو گردید.

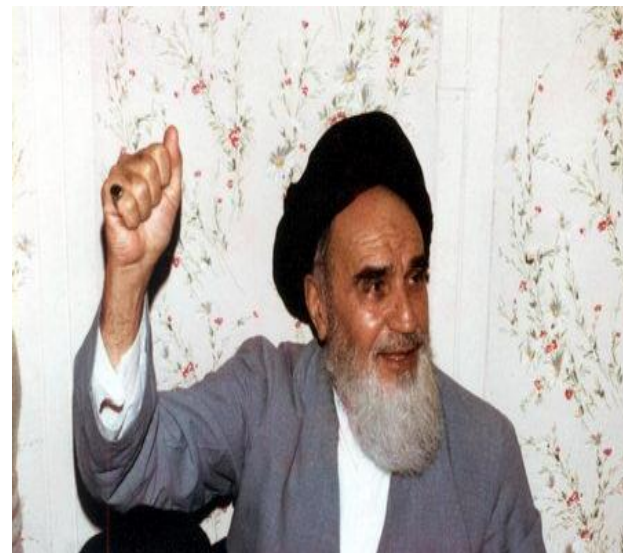
هنوز بیش از ۳ دهه از الغای کاپیتولاسیون نمی‌گذشت که محمدرضا پهلوی احیاگر مجدد آن شد. کابینه اسدالله علم در سیزدهم مهر سال ۱۳۴۲، به دستور شاه، پیشنهاد آمریکا مبنی بر اعطای مصونیت قضایی به اتباع آمریکایی را به صورت یک لایحه قانونی در هیئت دولت تصویب کرد.

چندی بعد این خبر به حضرت امام رسید و ایشان را به خروش و فریاد واداشت به طوری که در ۴ آبان ۱۳۴۳ ایشان طی نطق تاریخی به رسوایی این اقدام ننگین پرداختند.

فرازهایی از سخنرانی ایشان چنین بود: “دولت با کمال وقاحت از این امر ننگین طرفداری کرد، ملت ایران را از سگ‌های آمریکایی پست‌تر کردند.

اگر چنانچه کسی یک سگ آمریکایی را زیر بگیرد، بازخواست از او می‌کنند؛ اگر شاه ایران یک سگ آمریکایی را زیر بگیرد بازخواست می‌کنند و اگر چنانچه یک آشپز آمریکایی شاه ایران را زیر بگیرد، مرجع ایران را زیر بگیرد، بزرگترین مقام ایران را زیر بگیرد، هیچ کس حق تعرض ندارد.” رژیم که در طول دو سالی که امام قیام کرده بودند، نتوانسته بود با هیچ شیوه‌ای، ایشان را آرام کند، تنها یک راه پیش پای خود می‌دید و آن تبعید امام بود.

در شب ۱۳ آبان ۱۳۴۳، صدها کماندو به همراه مزدوران ساواک به منزل امام در قم حمله‌ور شدند ایشان را دستگیر و به تهران منتقل کردند و سپس با یک هواپیمای نظامی ایشان را به ترکیه تبعید کردند. این سرآغاز هجرتی بود که ۱۴ سال بعد پیروزی انقلاب اسلامی را به بار آورد.

تبعید امام خمینی(ره) به ترکیه در ۱۳ آبان ۱۳۴۳، ۱۳ آبان ۱۳۵۷ که روز دانش‌آموز نام گرفت و تسخیر لانه جاسوسی در ۱۳ آبان ۱۳۵۸ عنوان این سه واقعه تاریخی است که نمی‌توان هیچ یک را از نظر اهمیت نسبت به دیگری اولی تر دانست چرا که هر کدام در دوره وقوع تاثیر گذاری خاص خود را داشته و شرایط را به نحوی تغییر داده‌اند.

تبعید امام خمینی به ترکیه ۱۳ آبان ۱۳۴۳

کاپیتولاسیون یا حق قضاوت کنسولی حقی است که به اتباع بیگانه داده می‌شود و آنها را از شمول قوانین کشور مصون و مستثنی می‌کند؛ درواقع در صورت ارتکاب جرم در خاک کشور، دولت میزبان حق محاکمه آن مجرم را ندارد.

کاپیتولاسیون ریشه در استعمار دارد و کشورهای استعمارگران این قانون را به کشورهای ضعیف تحت سلطه تحمیل می‌کردند؛ کاپیتولاسیون در ایران طی معاهده ترکمانچای برای اتباع روسیه به رسمیت شناخته شد و

(روز مبارزه با استکبار جهانی)

در ابتدای انقلاب و زمان حکومت دولت موقت با هدف وادار کردن آمریکا به استرداد شاه و اموال ملت ایران، دانشجویان تصمیم به اشغال سفارت آمریکا گرفتند. دانشجویان از دانشگاه‌های تهران، پلی‌تکنیک، صنعتی شریف، شهید بهشتی و ... گرد هم آمدند و طی یک راهپیمایی تا سفارت آمریکا از دیوارهای سفارت بالا رفته و علیرغم مقاومت محافظین و آمریکایی‌ها، سفارت را به تصرف کامل درآوردند.

در هنگام تسخیر سفارت، آمریکایی‌ها به سرعت مشغول نابود کردن بسیاری از اسناد دخالت‌ها و تجاوزات و غارت‌های خود شدند ولی پس از تسخیر سفارت به سرعت از نابودی باقی‌مانده اسناد جلوگیری شد و بعدها اسنادی که از لانه جاسوسی آمریکا به دست آمده بود چاپ شده و در اختیار همگان قرار گرفت. به محض انتشار این خبر، مردم بسیاری با خشم و انزجار مقابل لانه جاسوسی تجمع کرده و از حرکت دانشجویان حمایت کردند.

امام خمینی(ره) نیز در پیامی این حرکت را انقلاب دوم و بزرگ‌تر از انقلاب اول نامیدند. این حرکت دانشجویان معترض، خشم آمریکایی‌ها را برانگیخت و آنها که ناتوان از درک ملتی استقلال‌طلب و آزادی‌خواه بودند، دست به اقداماتی بر ضد جمهوری اسلامی ایران زدند؛ از آن جمله فشار آوردن به مجامع بین‌المللی مانند سازمان ملل، سازمان کنفرانس اسلامی، شورای امنیت و ... ، ایجاد جو منفی تبلیغاتی علیه دانشجویان مسلمان و برخی اقدامات دیگر از جمله آنهاست.

اما پس از بی‌ثمر ماندن، آنها به اقدامات جدی‌تری روی آوردند؛ از جمله قطع کامل روابط سیاسی در ۲۰ مهر ۱۳۵۹،

حمله نظامی به ایران و تجاوز به خاک کشورمان که به شکست مفتضحانه آنها در صحرای طبس انجامید و نیز محاصره اقتصادی و بلوکه کردن دارای‌ها و اموال ایران و... که هیچ‌کدام تاکنون در عزم ملت ایران برای مقابله با ظلم و بی‌عدالتی جهانی و منشأ اصلی آن در جهان یعنی استکبار جهانی و آمریکا خللی وارد نکرده است.

و این‌گونه نام روز ۱۳ آبان برای همیشه در تاریخ ایران ماندگار شد.

امام خمینی (ره):

* در رأس همه مسائل اسلامی ما، قضیه مواجهه با آمریکاست.

* ملت ما دشمن شماره یک خود را آمریکا می‌داند.

* همه مردم می‌دانند که باید در مقابل آمریکا بایستند و استقلال داشته باشند.

* حتی اگر در تمام آمریکا مسجد بسازند و بالای گلدسته‌ها شعار الله اکبر قرار بدهند هیچ وقت شعار مرگ بر آمریکا را فراموش نکنید چون آمریکا شیطان بزرگ است.

امام خامنه ای (حفظه الله):

* حکومت آمریکا به عنوان بدترین حکومت دنیا در قله استکبار قرار دارد.

* اولین مضمون سیزده آبان عبارت است از رویارویی رژیم آمریکا با نهضت اسلامی و بیداری اسلامی .

* کسانی که دم از مذاکره با آمریکا می‌زنند، یا از القابای سیاست چیزی نمی‌دانند یا القابای غیرت را بلد نیستند...

سیزده آبان

کانون پژوهش حوزه
علمیه فاطمه
الزهرا (س) پاریسیان